

KURSPLAN

Religion B 30 högskolepoäng F0016S

Religion B

Kursplan antagna: Höst 2011 Lp 1 - Höst 2012 Lp 1

**BESLUTSDATUM
2011-02-07**

Religion B 30 högskolepoäng F0016S

Religion B

Grundnivå, F0016S

Utbildningsnivå	Fördjupningskod	Betygsskala	Ämne	Ämnesgrupp (SCB)
Grundnivå	G1F	U G VG	Religionsvetenskap	Religionsvetenskap

Behörighet

Grundläggande behörighet samt Religion A, F0015S alt. 90 Hp Inriktning mot samhällsorienterande ämnen för lärare.

Urval

Urvalet grundas på 1-165 högskolepoäng.

Examinator

Mayvor Ekberg

Mål/Förväntat studieresultat

Den studerande ska vid kursens slut ha tillägnat sig:

- kunskap om huvuddragen i kristendomens historiska utveckling i samspel med samhällslig och kulturell utveckling.

- förmåga att diskutera och värdera historiska skeenden och frågeställningar utifrån dess egen tid, främst den samhällsliga och teologiska kontexten.

- förmåga att ur såväl ett historiskt som ett teologiskt perspektiv identifiera och diskutera de viktigaste faktorerna, sådana som centrala trosföreställningar/dogmer och idéströmningar, som förklarar det gemensamma och det särskiljande i olika kyrkors och samfunds uttrycksformer med avseende på tro och praxis.

- kunskap om religionsfilosofins mest centrala problemområden.

- förmåga att tillämpa olika perspektiv i analys och diskussion kring teologiska och religionsfilosofiska problem.

- förmåga att kritiskt granska, värdera och ta egen ställning till teologiska och religionsfilosofiska argument.

- översiktlig kunskap om religionspsykologins uppgift och forskningsområde, samt grundläggande teorier och metoder.

- förmåga att kritiskt granska och tillämpa religionspsykologiska teorier och andra beteendevetenskapliga perspektiv i analyser av religiös upplevelse, erfarenhet och beteende.

- kunskap om och förståelse för hur sociokulturella sammanhang och psykologiska förutsättningar samspelar i religiös erfarenhet och religiositetens uttryck.

- övergripande kunskap om till nya religiösa rörelser och nyreligiositet samt förståelse för såväl förändringsprocesser som dessas upphov.

- förmåga att analysera och diskutera genus och religion, religiöst motiverad fundamentalism och terror i relation till sociokulturella faktorer och religiositet.

- övergripande kunskap om centrala källor till kunskap om fornnordisk religion respektive förkristen samisk religion, samt förmåga att kritiskt granska de olika källornas tillkomst och källvärde.

- kunskap om det karaktäristiska i den fornnordiska respektive den förkristna samiska religionens mytologi och riter.

- förståelse för sambanden mellan myt, rit och konstruktionen av samhälle och samhällsliv.

- förmåga att diskutera religiös förändring i samband med kristendomens framväxt och utbredning i Skandinavien.

- fördjupade ämneskunskaper inom religionsvetenskapens områden, en ökad förmåga att identifiera sammanhang och dessutom en större förståelse för religion som en integrerad del av kulturen

- fördjupad kunskap om och förmåga att tillämpa olika perspektiv och religionshistoriska och religionsbeteendevetenskapliga teorier.

Kursinnehåll

Moment 1: Kristendomens utveckling från fornkyrkans tid till nutid, 7.5 hp

Momentet inleds med studiet av den kristna traditionens idéhistoriska utveckling med betoning på de viktigaste epokerna; de första århundradena och dess strävan efter en europeisk kristen enhetskultur, reformationernas och upplysningens tid. Vidare studeras Sveriges inlemmande i den kristna världen, reformationsskeendet och vägen från idén om religiös och kulturell enhet till religiös och kulturell mångfald. Kunskaperna bildar grund för fördjupande analyser av kristendomens skilda uttryck och dess roll i nutida samhällsstruktur, som både ett religiöst och kulturellt arv.

Moment 2: Religiösa trosföreställningar, teologi och religionsfilosofi, 7.5 hp

Under temat kontinuitet och förändring studeras centrala teologiska teman och begrepp, sådana som Gud, skapelse, människans natur och frälsning. Vidare diskuteras det religiösa språkets natur och betydelse för förståelsen av religiös tro samt teologins källor och kunskapsanspråk i relation till aktuella vetenskapsteoretiska ståndpunkter, andra religioner och religiös mångfald, samt frågor om religion och vetenskap. Under samma tema, kontinuitet och förändring, behandlas centrala religionsfilosofiska problemområden, sådana som gudstro och gudsbild, lidandet och det onda, människosyn och verklighetsuppfattning. I momentet tillämpas olika perspektiv där ibland historiska, nutida, postmoderna och feministiska.

Moment 3: Religionens roll i mänsklig livstolkning, 7.5 hp

Momentet inleds med en orientering i religionspsykologisk vetenskapshistoria, teorier och metoder som grund för studier av religionens roll för den enskilda människan och skilda religiösa grupper, samfund och rörelser. I diskussioner om hur förändringsprocesser, sociokulturella sammanhang och psykiska faktorer samverkar och formar människors religiositet, religiösa erfarenhet och beteende tillämpas olika perspektiv, där ibland kunskapssociologiska och socialpsykologiska. Momentet som har fokus på den enskilda människan insatt i ett sociokulturellt sammanhang diskuterar också mystikens psykologi och mystik som ett fenomen inom de fem stora världsreligionerna, genus och religiositet samt nya religiösa rörelser, religiöst motiverad fundamentalism och terror.

Moment 4: Nordisk religionshistoria, 7.5 hp

Momentet behandlar fornnordisk religion under vikingatid och förkristen samisk religion. Förutom källmaterial och källkritik studeras myter, riter och de religiösa traditionernas kulturella och samhälleliga sammanhang, samt respektive religions religionsskifte i mötet med kristendomen. Vidare diskuteras hur det nära sammanhanget med naturen återspeglas i religioners centrala trosföreställningar, så som gudomligheter, andra väsen och kultbruk. I momentets analyser av fornnordisk respektive samisk religion tillämpas och diskuteras för områdetrelevanta teorier och perspektiv, samt de olika tolkningar som gjorts inom och utom den vetenskapliga forskningen.

Genomförande

Kursens undervisningspråk samt undervisningsform anges för varje kurstillfälle och framgår av kurssidans på Luleå tekniska universitets hemsida.

Undervisningen sker i form av föreläsningar, litteraturseminarier och gruppövningar med muntliga och skriftliga redovisningar enskilt och/eller i grupp.

Examination

Om det finns beslut om särskilt pedagogiskt stöd, i enlighet med Riktlinjen Studentens rättigheter och skyldigheter vid Luleå tekniska universitet, finns möjlighet till anpassad eller alternativ examinationsform.

Examination sker i form av skriftliga tentamen och PM, muntliga redovisningar enskilt och/eller i grupp i seminariets form dessutom aktivt seminariedeltagande. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs betyget Väl godkänd på minst tre av fyra möjliga examinationer med betygsskalan U, G, VG och betyget Godkänd på övriga examinationstillfällen i betygsskalan U, G

Övrigt

Den som inte är personligen närvarande och ej heller kontaktat examinator eller ansvarig lärare vid det första kurstillfället, kommer att förlora sin plats till eventuell reserv på antagningslistan

Överlappning

Kursen F0016S motsvarar kursen PÄS615

Litteratur. Gäller från Höst 2011 Lp 1

Med reservation för ändring:

Moment 1:

Berntson, Martin, Nilsson, Bertil, Wejryd, Cecilia. Kyrka i Sverige. Introduktion till svensk kyrkohistoria. (Under utgivande 2010. – (valda delar)

Chadwick, Henry. Den tidiga kyrkans historia. Nora: Nya Doxa 1998.

Lindberg, Carter. The European Reformations. Oxford: Basil Blackwell 1997.

MacHaffie, Barbara J. Her Story: Women in Christian Tradition. (2nd Ed.). Philadelphia: Fortress Press 2006.

Rasmussen, Tarald och Thomassen, Einar. Kristendomen. En historisk introduktion. Skellefteå: Artos & Norma bokförlag, 2007.

Moment 2:

Anderberg, Thomas. Guds moral: en essä om lidandets och onskans problem. Nora: Nya Doxa, 2001
 Herrmann, Eberhard och Stenqvist, Catharina (red.). Religionsfilosofisk introduktion: existens och samhälle. Stockholm: Verbum 2010.
 Jonsson, Ulf. Med tanke på Gud. En introduktion till religionsfilosofin. Stockholm: Artos & Norma, 2008.
 McGrath, Alister E. Christian Theology. An Introduction. (4th Ed.). Oxford: Blackwell 2007. (valda delar)
 Meister, Chad. Introducing Philosophy of Religion. Routledge: Taylor & Francis 2009.

Moment 3:

Dawson, Lorne L. Comprehending Cults. The Sociology of New Religious Movements. Oxford: Oxford University Press 2006.
 Geels, Antoon & Wikström, Owe. Den religiösa människan. En introduktion till religionspsykologin. (5:e kraftigt omarbetade utgåvan). Stockholm: Natur och kultur 2006.
 Geels, Antoon. Medvetandets stilla grund: mystik och spiritualitet i världens religioner. Lund: Studentlitteratur 2008
 Kimball, Charles. När religionen blir ond. Stockholm: Natur och Kultur 2004.
 Lindgren, Tomas. Fundamentalism och helig terror. Lund: Studentlitteratur 2009.
 Artiklar

Moment 4:

Harrison, Dick & Svensson, Kristina. Vikingaliv. Stockholm: Natur & Kultur 2007.
 Mebius, Hans. Bissie. Studier i samisk religionshistoria. Östersund: Jengel 2003.
 Steinsland, Gro. Fornnordisk religion. Stockholm: Natur & Kultur 2007.
 Artiklar
 Kompendium

Kursgivare

Institutionen för konst, kommunikation och lärande

Prov

Provrnr	Typ	Hp	Betyg
0009	Kristendomens utveckling från fornkyrkans tid till nutid	7,5	U G VG
0010	Religiösa trosföreställningar, teologi och religionsfilosofi	7,5	U G VG
0011	Religionens roll i mänsklig livstolkning	7,5	U G VG
0012	Nordisk religionshistoria	7,5	U G VG

Revidering fastställd

av Institutionen för konst, kommunikation och lärande 2011-02-07

Kursplanen fastställd

Kursplanen är fastställd av Särskilda nämnden för lärarutbildning 2007-08-27 att gälla från H07.